

UCHWAŁA Z DNIA 23 LIPCA 2008 R.
SNO 65/08

Przewodniczący: sędzia SN Stanisław Zabłocki.

Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar, Mirosława Wysocka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem protokolanta w sprawie sędziego Sądu Rejonowego po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2008 r. zażalenia sędziego na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11 kwietnia 2008 r., sygn. akt (...), w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych i obniżenia wysokości wynagrodzenia

u c h w a l i ł : u t r z y m a ć z a s k a r ż o n ą u c h w a ł ę w m o c y .

U z a s a d n i e n i e

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego złożył w dniu 7 marca 2008r. do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego wnioski o podjęcie uchwały o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego, na podstawie art. 129 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070 ze zm.).

W uzasadnieniu wniosku, powołując się na wystąpienie Prezesa Sądu Rejonowego, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że w stosunku do sędziego Sądu Rejonowego zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne o dopuszczenie się przewinienia dyscyplinarnego w rozumieniu art. 107 § 1 u.s.p. Podał ponadto, że sędzia ten nieprawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 19 listopada 2007r. został uznany za winnego popełnienia podobnych przewinień służbowych, polegających na znacznych opóźnieniach w sporządzaniu uzasadnień i beczynności w prowadzonych sprawach, i wymierzono mu za to karę dyscyplinarną przeniesienia na inne miejsce służbowe.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, powołując się na dołączone do wniosku dokumenty, podkreślił, że sędzia w dalszym ciągu nie sporządza uzasadnień w terminie, a jego stosunek do obowiązków służbowych nie uległ poprawie. Według Rzecznika Dyscyplinarnego, za potrzebą wydania uchwały o zawieszeniu sędziego przemawia także konieczność „położenia kresu niezdrowej sytuacji, jaka wytworzyła się w Sądzie Rejonowym w A., a która wpływa negatywnie na pracę całego Sądu Rejonowego”.

W dniu 11 kwietnia 2008 r. Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny wydał na podstawie art. 129 § 1 i 3 oraz art. 133 u.s.p. uchwałę o zawieszeniu sędziego Sądu

Rejonowego w czynnościach służbowych i obniżeniu wynagrodzenia o 25 % na czas trwania zawieszenia.

Orzeczenie to oparte zostało na następujących podstawach.

Stosownie do art. 129 § 1 u.s.p., sąd dyscyplinarny może zawiesić w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne. Warunek zawisłości takiego postępowania został spełniony, gdyż w dniu 25 marca 2008r. wpłynął do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wobec sędziego Sądu Rejonowego, któremu zarzucono popełnienie przewinienia służbowego, o którym mowa w art. 107 § 1 u.s.p.

Za uwzględnieniem wniosku przemawia to, że rozmiar zaległości obciążających sędziego jest znaczny i uległ niewielkiemu zmniejszeniu, pomimo wstrzymania wpływu nowych spraw do jego referatu. Sąd wskazał także na brak reakcji na wydawane polecenia oraz niepodjęcie prób usprawiedliwienia zwłoki w sporządzaniu uzasadnień i uzyskania zgody na przedłużenie terminu do ich sporządzenia. Na postawę sędziego nie wpłynęły dyscyplinująco wizytacje i lustracje jego referatu.

Takie nagromadzenie czynników negatywnych, przy uwzględnieniu, że stan zaległości obciążających sędziego jest długotrwały i ulegał zmniejszeniu tylko w niewielkim zakresie, a stosunek sędziego do poleceń zmierzających do poprawy sytuacji był negatywny, sprzeciwiało się uwzględnieniu wniosku sędziego Sądu Rejonowego o odmowę zawieszenia go w czynnościach służbowych.

Sąd uznał, że orzeczona wysokość obniżenia wynagrodzenia „czyni zadość względom”, dla których wprowadzone zostało unormowanie w § 3 art. 129 u.s.p.

Zażalenie na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego sędzia Sądu Rejonowego oparł na podstawach:

- obraży prawa materialnego – art. 129 ust. 1 u.s.p., polegającej na rozszerzającej jego wykładni i w konsekwencji uznaniu, że zawieszenie sędziego może nastąpić w oparciu o dowolne przesłanki, podczas gdy art. 180 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zezwala na to jedynie w przypadkach określonych w ustawie;
- mającego wpływ na treść uchwały błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za jej podstawę, polegającego na oparciu się wyłącznie na domniemaniach, bez zbadania rzeczywistych okoliczności faktycznych sprawy.

W uzasadnieniu skarżący zarzucił oparcie się przez Sąd Dyscyplinarny wyłącznie na twierdzeniach zawartych we wniosku Zastępcy Rzecznika, bez ich weryfikacji, oraz całkowite pominięcie okoliczności podnoszonych przez skarżącego,

w tym sporządzenia zaległych uzasadnień oraz bieżącego obciążenia, polegającego na orzekaniu na skumulowanych terminach posiedzeń.

Z tych względów sędzia Sądu Rejonowego wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i ewentualnie – o skierowanie wniosku Zastępcy Rzecznika do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zarzut naruszenia art. 129 § 1 u.s.p. oparty jest na twierdzeniu nieznajdującym oparcia w rzeczywistym stanie sprawy, gdyż – wbrew twierdzeniu skarżącego – Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny prawidłowo ustalił i uwzględnił przewidzianą w tym przepisie przesłankę zawieszenia w czynnościach służbowych, którą stanowi wszczęcie przeciwko sędziemu postępowania dyscyplinarnego. Fakt wszczęcia kolejnego postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziemu Sądu Rejonowego jest w sprawie niesporny, co przesądza o nietrafności tak ujętego zarzutu zażalenia.

W takiej sytuacji rozważenia wymagały jedynie te zarzuty skarżącego, które zmierzały do wykazania braku wystarczających podstaw faktycznych do uwzględnienia wniosku o zawieszenie w czynnościach służbowych.

Uchwała podejmowana na podstawie art. 129 § 1 u.s.p. zapada na wstępnym etapie postępowania, w którym brak jest jeszcze rozstrzygnięć w kwestiach obejmujących podstawy faktyczne i prawne ewentualnej przyszłej odpowiedzialności dyscyplinarnej obwinionego sędziego. Dlatego dla zastosowania tego środka wystarczające jest wykazanie, że dowody istniejące na tym etapie postępowania wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez sędziego przewinienia dyscyplinarnego.

Wbrew zarzutom skarżącego, stanowisko Sądu Dyscyplinarnego nie opiera się na „domniemaniach”, lecz na dołączonych do wniosku dokumentach. Rodzaj, liczba i rozmiar uchybień objętych postanowieniem o przedstawieniu zarzutów w postępowaniu dyscyplinarnym oraz dane wynikające ze złożonych zestawień dotyczących terminów dokonywania czynności, stanowiły miarodajną i wystarczającą podstawę do uznania za uprawdopodobnione, że sędzia dopuścił się przewinienia służbowego w rozumieniu art. 107 § 1 u.s.p.

Oceny tej nie mogą zmienić podniesione w zażaleniu okoliczności, dotyczące podejmowania przez sędziego w ostatnim czasie wysiłków dla usunięcia skutków wcześniejszych zaległości, gdyż nie niweczą one przesłanek odpowiedzialności dyscyplinarnej z tytułu popełnienia przewinienia służbowego, polegającego na dopuszczeniu się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa. Bezprzedmiotowe są wywody skarżącego dotyczące nieuzasadnionego przypisywania mu spowodowania „niezdrowej atmosfery w sądzie”, bowiem taki fakt nie został ujęty w ramach podstawy faktycznej zaskarżonej uchwały.

Z omówionych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny utrzymał zaskarżoną uchwałę w mocy.